

XVII.

En Fællesudtalelse af alle Danmarks og Norges Biskopper.

I henved 300 Aar havde den danske og den norske Kirke fælles øverste Styrelse, men saa vidt vides kun en eneste Gang har begge Rigers Biskopper fundet Lejlighed til en fælles Udtalelse, og det var nært henimod Slutningen af Foreningstiden. Da næppe ret mange nulevende kjende denne Udtalelse, skal den kortelig her omtales.

Den 18. Okt. 1811 havde den dansk-norske Regering udstedt den, i alt Fald her i Landet, endnu gældende Forordning, om at uenige Ægtefolk ikke kunde blive separerede, uden at det først ved gejstlig Mægling var forsøgt at forlige dem, ligesom Ægteskabet ikke kunde blive fuldstændig ophævet, inden en fornyet Mægling havde fundet Sted ¹⁾. Det er bekendt, at denne Mægling i ikke faa Tilfælde virkelig har formaaet at fjerne de Stridspunkter, der skilte Ægtefolkene fra hinanden, medens det vistnok hører til Sjeldenheder, at det har været muligt at bringe Ægtefolk, der i flere Aar have været separerede, til at indgaa noget Forlig. Det gaar hermed som med mange Sygdomme, at jo tidligere de kommer under kyndig Lægebehandling, desto mere Udsigt er der til, at Helbredelse kan finde Sted.

Den nævnte Forordning gav Anledning til, at samtlige danske og norske Biskopper paa Frederik VI's Fødselsdag, 28. Jan. 1812, udstedte et fælles Hyrdebrev til begge Rigers Præster, hvori de indtrængende lagde dem Ægteskabets gennemgribende Betydning for Hjemmene som for hele Samfundet paa Hjerter, og opfordrede dem til at gøre alt, hvad de formaaede, for at modarbejde den Løshed og Letsindighed, som i den senere Tid havde grebet om sig og

¹⁾ Samling af Forordninger (osv.), som vedkomme Gejstligheden, ved Fogtmann og Hurtigkarl, 3. Udg. besørget af Kolderup-Rosenvinge I, 264.

forstyrret mange Ægteskaber, hvorfor det gjaldt at anvende den største Alvor, Flid og Klogskab, for at den nys foreskrevne præstelige Mægling mellem uenige Ægtefolk kunde bære den tilsigtede Frugt.

Dette Hyrdebrev, der er affattet med stor Indsigt og Dygtighed, udkom i Trykken under følgende Titel:

Episcoporum
Ecclesiae Dano-Norvegicae
Epistola encyclica
ad
Clerum utriusque Regni
de officiis,
qvæ
Edicto Regio d. XVIII Octobris CIOIOCCCXI
promulgato
Sacrorum Ministris iterum sunt injuncta.

Havniae CIOIOCCCXII
Typis Directoris Joh. Frid. Schultzii,
Aulæ et Universitatis Typographi.

Brevet udgør 14 Kvartsider med følgende Underskrift:

Datum in ædibus nostris Episcopaliibus, die Regis Optimi Natali XXVIII Januarii Anno CIOIOCCCXII.

D. Fridericus Münter. D. Fridericus Julius Bech.
Johannes Nordal Brun. D. Andreas Birch. D. Janus Bloch.
D. Petrus Olivarius Bugge. Matthias Bonsach Krog.
Petrus Outzen Bojsen. Erasmus Jansen. D. Fridericus Plum.
Victor Christianus Hiort. Christianus Sørensen.

Som man ser, er Biskopperne i København og Christiania stillet i første Linie. De øvrige Biskopper er ordnede efter Embedsalder. Formodentlig er Brevet forfattet af Biskop Münter. Sin Betydning har det ikke blot ved sit Indhold og den smukke latinske Stil, men særlig derved, at det vistnok er det eneste Dokument udstedt af begge Rigers samtlige Biskopper.

H. F. R.